

Een bijzondere tekst

In het najaar van 2012 werd ik benaderd door iemand van de beroepingscommissie van De Samaritaan. We woonden toen in Capelle aan den IJssel, in wijk Scholleveaar, waar ik op dat moment ruim dertien jaar werkte. De eerste twee jaar had ik gewerkt als pastoraal werker-evangelist, daarna als predikant. Dat telefoontje vanuit De Samaritaan maakte veel los, bij mijzelf, bij Annette en bij onze jongste twee kinderen. De oudste twee waren al het huis uit. Op een dag gingen Annette en ik eens kijken, in het Liskwartier, Bergpolder, het Oude Noorden. Wij hadden nog nooit in een oude stadswijk gewoond, eerder altijd in nieuwbouwwijken. Ik weet nog heel goed dat we door het Oude Noorden liepen en dat ik het best overweldigend vond. Ik voelde me klein en onzeker. En juist in die tijd kwam steeds déze tekst bij mij naar boven, Johannes 12: 26. 'Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen, en waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn. En als iemand Mij dient, zal de Vader hem eren.'

En terwijl we daar liepen, dacht ik: 'De Here Jezus is hier altijd al. En Hij zegt: "Waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn." Dat is toch eigenlijk heel logisch? Waar de Meester is, daar moet de leerling ook zijn. Toch? Als Hij in Rotterdam-Noord is, waarom ik dan niet? Waar zou ik dan bang voor zijn?' En wat ik toen nog niet wist: uiteindelijk zouden we een huis vinden in het Oude Noorden, dat we éke dag, tot vandaag toe, hebben ervaren als een geschenk van God. Allebei hebben we ons thuis gevoeld vanaf dag één. En ook onze kinderen hebben hun weg gevonden. Deze tekst heeft altijd een warme plek in mijn hart gehad. De tekst bestaat in feite uit drie delen, ik wil ze alle drie met je langslopen.

1. 'Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen...'

Het eerste wat Jezus zegt, dat is: 'Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen.' Dat lijkt misschien een wat onduidelijke zin. 'Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen.' Als je Jezus dient, dan volg je Hem toch? En als je Hem volgt, dan dien je Hem toch? Wat bedoelt Jezus? Om dat te begrijpen, moeten we even kijken naar het verband waarin Jezus deze woorden zegt. Er zijn een paar Grieken, dat wil zeggen: een paar niet-Joden, mensen die Grieks spreken, die zeggen tegen de discipelen: 'Wij willen Jezus graag zien!' Dat is in feite een heel mooie vraag, maar Jezus beseft dat zij op zoek zouden kunnen zijn naar een beroemde wonderdoener, een soort superster.

En Jezus geeft als antwoord, dat inderdaad de tijd gekomen is dat Hij 'verheerlijkt' zal worden. Maar wat houdt dat in, dat Hij 'verheerlijkt' wordt? Dat houdt in dat Hij zal gaan lijden en sterven. Op díe manier, door de diepte heen, zal Hij de mensen gaan redden. Met andere woorden: als die Grieken iemand willen zien die schittert en die succes heeft, dan zijn ze bij Jezus aan het verkeerde adres. Jezus gaat een andere weg: de weg omlaag, de weg van het lijden, de weg van het kruis. En zó zal Hij de Redder worden, de Verlosser.

In vers 25 laat Jezus zien dat die weg omláág óók de weg is van wie Hem volgt. Hij zegt: 'Wie zijn leven liefheeft, zal het verliezen, en wie zijn leven haat in deze wereld, zal het behouden tot het eeuwige leven.' En dán volgt vers 26: 'Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen.' Dus als je bij Jezus wilt horen, dan heeft dat

consequenties. Dan ga je met Hem mee op die moeilijke weg, om zó Zijn Koninkrijk mee op te bouwen. Wat Jezus hier zegt, is ongeveer hetzelfde als wat er staat in Mattheüs 16: 24: 'Als iemand achter Mij aan wil komen, moet hij zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Mij volgen.'

'Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen.' Even naar onze tijd: je kunt dus niet zéggen dat je christen bent, maar intussen niet op pád gaan met Jezus, geen stappen zetten achter Hem aan. Als je hem dient, moet je in beweging komen! Eigenlijk ook heel Rotterdams: 'Geen woorden, maar daden!' Niet alleen tegen Hem zéggen dat je bij Hem hoort, maar dat ook dóen.

Je kunt wel zéggen dat je gebed zó belangrijk vindt, maar bid je ook echt?

Je kunt wel zéggen dat de Bijbel Gods onmisbare Woord is, maar lees je die Bijbel ook?

Je kunt wel zéggen dat je zuinig wilt zijn op Gods goede schepping, maar ga je dan ook meer met de fiets of het OV?

Je kunt wel zéggen dat Jezus de enige weg is naar God, en dat dus ieder mens Hem nodig heeft, maar deel je dan ook je geloof?

Je kunt wel zéggen dat je onrecht zo verschrikkelijk vindt, maar kom je dan ook op voor je collega die onrechtvaardig behandeld wordt? Enzovoorts, enzovoorts.

'Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen.' Als je Jezus dient, kom dan in beweging! Zet dan ook een stap! En de vraag is: wat zou voor jou zo'n stap kunnen zijn? Een stap in de navolging, achter de Meester aan. Focus op Jezus, en zet die stap!

2. '... en waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn.'

Dat was het eerste deel van de tekst, nu het tweede deel. 'Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen, en waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn.'

De vraag is dan: 'Waar is Jezus? Waar kun je Hem vinden?' Als je Evangelien leest, in de Bijbel, de levensbeschrijvingen van Jezus, dan is Hij vaak te vinden op plaatsen waar andere Joodse leiders niet willen komen. Jezus zit rustig te eten met tollenaars en met zondaars, met mensen die door iedereen werden veracht en genereerd. En begrijpelijk ook, heel begrijpelijk! Tollenaars werkten samen met de Romeinse bezetters, het waren in feite collaborateurs. NSB-ers! Maar Jezus ging heel gewoon met ze om. Mensen van de Afrikaner Weerstandsbeweging. Jezus liep niet met een boog om hen heen. Prostituees, Hij zocht ze op, maar met andere motieven dan de meeste mannen. Jezus zag altijd de méns. Een ander zag een prostituee, of een tollenaar, Jezus zag een méns. Waar was Jezus te vinden? Daar waar het onaangenaam was, waar het stonk. Melaatse mensen, stinkend door hun ellendige wonden... Jezus raakte ze aan.

En déze Jezus, Hij is het die het zegt: 'Waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn.' We hebben het allemaal denk ik wel: situaties waarin je echt niet weet wat je moet zeggen. Ik word soms gebeld omdat iemand een verschrikkelijk bericht heeft gekregen. Dan fiets ik erheen, en bid: 'HERE, ik weet echt niet wat ik moet zeggen. Help me alstublieft.' Het enige wat ik weet, dat is: dat ik daar moet zijn. Want 'waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn.' Soms is er sprake van een conflict, en dan denk: 'O Heer, ik weet het echt niet.' En toch zegt Jezus: 'Ga erheen, want Ik ben er al. En dan hoor jij er ook te zijn.'

Of mensen vragen om hulp, omdat er in huis allerlei rare verschijnselen zijn: vreemde geluiden, dingen die spontaan van de muur vallen, geluid van schuivende dozen op zolder. Ik voel me vaak onbeholpen, maar ik weet dat wij als dienaren van Christus geroepen zijn om boze machten uit te werpen. Dus dan ga je vasten en je gaat bidden, en je gaat er samen met iemand anders naartoe. Want 'waar Ik ben, zal ook Mijn dienaar zijn.' En je doet wat de Bijbel je leert: in de naam van Jezus Christus

beveel je elke boze macht om te verdwijnen. 'Waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn.' Ik vind dit zo'n belangrijke zin! En dit geldt niet alleen voor predikanten of zo, dit geldt voor ons allemaal! Als je Jezus dient, dan ben je Zijn dienaar, en dan hoor je te zijn waar Jezus is. Ook op plaatsen waar het onaangenaam is, waar het stinkt, maar waar wel mensen in nood zijn, mensen die jou nodig hebben.

Afgelopen vrijdag was de Nacht van Gebed voor de Vervolgde Kerk. Vervolgde christenen weten er alles van. Waar is Jezus? In de gevangenis. En als ze dan worden opgesloten in bedompte ruimtes, met veel te veel mensen in een veel te kleine ruimte, dan beseffen zij dat: 'Ook hier is Jezus.'

Wees nooit bang voor plaatsen waar het moeilijk is, want Jezus er al. Wees nooit bang om een nieuwe dag in te gaan, want Jezus is er al, ook in die nieuwe dag. Hij staat je als het ware op te wachten. Wees nooit bang voor moeilijke situaties. Als Jezus er is, moet jij er ook zijn, als Zijn leerling. Focus op Hem, en op de plek waar Hij is. En er is nóg een kant aan deze tekst. Waar is Jezus? Inderdaad: op de donkerste plekken. Maar waar is Jezus nu? Hij is naar de hemel gevaren! Hij is bij God, in het licht! En waar Hij is, daar zal ook Zijn dienaar zijn! Johannes 14, daar zegt Jezus: 'Ik ga naar het huis van Mijn Vader om voor jullie een plaats klaar te maken. En als Ik heengegaan ben, en een plaats voor jullie klaargemaakt heb, dan kom Ik terug en zal Ik jullie tot Mij nemen, zodat jullie ook zullen zijn waar Ik ben.' In deze woorden van Jezus ligt dus een opdracht: 'Waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn,' 'Daar roep ik jou, al is het nog zo'n ellendige plek' – maar in deze woorden van Jezus ligt ook een belofte: 'Waar Ik ben, bij de Vader in het licht, daar zal ook Mijn dienaar zijn.'

3. 'En als iemand Mij dient, zal de Vader hem eren.'

En aan die belofte voegt Jezus nog een paar woorden toe, dat is het derde deel van deze tekst. En die woorden, daar kun je een kleur van krijgen, zó mooi, zó bijzonder. 'En als iemand Mij dient, zal de Vader hem eren.' Natuurlijk, daar dóé je het niet voor. Dat is niet waar het om draait in het geloofsleven, toch? Dat je eer krijgt, dat je op het podium wordt gehesen. Het gaat niet om eer, maar tóch... het staat er wel! 'Als iemand Mij dient, zal de Vader hem eren.' Beseft het goed: Jezus dienen is niet vanzelfsprekend. Heel veel mensen hebben wel wat met God, met de Eeuwige, met die macht die boven alles staat. Maar Jezus? Dat ligt een stuk moeilijker. Of het is een Jezus naar eigen smaak. Dat kan ook. In spirituele kringen gaat het over de Christusgeest. Maar let goed op: dat is niet de Jezus van de Bijbel, de Jezus die voor onze zonden is gestorven aan het kruis. In vrijzinnige kringen gaat het over Jezus als een groot leraar, maar niet over Jezus als Redder van zonden. Nee, dat is achterhaald. En de Jezus van het welvaartsevangelie is óók weer een andere Jezus: een Jezus die altijd elke ziekte geneest en die zorgt dat jij een vette bankrekening krijgt. Maar dat niet de Jezus van de Bijbel, die zegt: 'Als iemand achter Mij aan wil komen, laat hij dan maar zijn kruis opnemen en Mij volgen.' Zo wordt Jezus geframed, op allerlei manieren, maar er is maar één werkelijke Jezus, en dat is de Heiland die we kennen uit het Evangelie, de Heelmaker, de Verlosser die gekomen is 'om Zijn volk te redden van hun zonden', zo zegt de engel dat bij Zijn geboorte (Mattheüs 1: 22). En die Jezus... als je Hém dient, dan zal de Vader je eren. Dat is een heel bijzondere belofte. Het deed mij denken aan het verhaal van de veiling. Misschien ken je het wel. Het is een voorbeeldverhaal. Stel je voor: een groot landgoed, ergens in Gelderland. En op dat landgoed staat een enorm landhuis, een soort kasteel. En in dat landhuis woont de baron. Hij woont er samen met zijn zoon, zijn enige kind. De barones is al lang geleden overleden, en de baron is nooit hertrouwd. Samen hebben ze het goed, de baron en zijn zoon. Ze hebben een hechte band. In het grote landhuis bewaart de baron een verzameling kunstwerken. Zijn overgrootvader is ooit begonnen met het verzamelen van kunst, zijn grootvader heeft dat voortgezet, toen zijn vader, en nu doet hij dat zelf, met zijn zoon. Ze hebben er allebei veel verstand van. En het is niet niks, de collectie, met werken van onder anderen Rembrandt, Van Gogh, Picasso, Salvador Dali...

Als de zoon zijn middelbare school heeft afgerond en een opleiding moet kiezen, gaat hij naar de KMA, de Koninklijke

Militaire Academie. Hij wordt officier bij de Landmacht. Op een dag komt het bericht, dat hij uitgezonden zal worden naar Afghanistan. Natuurlijk, dat is spannend, maar hij is erg gemotiveerd. Dit is tenslotte waarvoor hij is opgeleid. Op de dag van zijn vertrek zwaait zijn vader hem uit. Dan, na drie maanden, slaat het noodlot toe. De baron krijgt bezoek van twee militairen, die hem de vreselijke boodschap brengen: zijn zoon is gedood in een vuurgevecht. De baron is ontroostbaar.

Twee jaar later krijgt de baron bezoek van een jonge man. 'Ik was de buddy van uw zoon,' zegt hij. 'We waren altijd samen. Onafscheidelijk. Tot het moment van dat vuurgevecht. Uw zoon zag opeens het gevaar. Toen hij dat zag, gooide hij zijn lichaam vóór dat van mij. Daarom is hij gesneuveld, en ben ik nog in leven. Hij heeft mijn leven gered en dat moest hij met de dood bekopen.' De baron is diep ontroerd. 'Dat wist ik niet', zegt hij.

De jonge man gaat verder. 'Uw zoon vertelde over uw verzameling schilderijen. Daarom heb ik ook een schilderij gemaakt. Natuurlijk ben ik maar een amateur, maar ik wilde het toch aan u geven.' De jonge man geeft de baron een pakket met een schilderij erin. Het is een portret van de zoon. De baron is diep geraakt. Natuurlijk, op kunstzinnig vlak stelt het schilderij niet veel voor. Maar zijn zoon is heel duidelijk herkenbaar, en het verhaal achter het schilderij maakt het voor hem tot een uiterst kostbaar werk. Hij bedankt de jonge man uit de grond van zijn hart en geeft het schilderij een ereplaats in zijn woonkamer.

In de periode daarna realiseert de baron zich dat zijn geslacht nu gaat uitsterven. Hij maakt zijn testament op, en een paar jaar later overlijdt ook de baron. Er wordt een veiling georganiseerd voor de bijzondere kunstcollectie. Uit de hele wereld komen vertegenwoordigers van beroemde musea en van rijke particuliere kunstverzamelaars. De zaal zit vol. Iedereen heeft uitgebreid de tijd gehad om de werken goed te kunnen bekijken.

Als de veilingmeester begint, valt er een gespannen stilte. 'Het eerste werk dat geveild zal worden,' zegt de veilingmeester, 'dat is het schilderij van de zoon.' Al meteen klinkt er achter uit de zaal een stem: 'Honderd euro!' Daarna blijft het stil in de zaal. De veilingmeester doet zijn uiterste best om de aanwezigen te verleiden tot een hoger bod. Maar niemand heeft interesse. Iedereen denkt: 'Kom op, afhameren. Eenmaal andermaal, verkocht.' Maar de veilingmeester blijft maar doorgaan: 'Wie biedt meer dan honderd euro voor het schilderij van de zoon?' Dan wordt de zaal onrustig. 'Stop hier nou mee,' roept iemand, 'we willen door naar de échte kunst! Naar de Rembrandts en de Picasso's!' 'Ja!' roepen anderen, 'dat schilderij van de zoon stelt niks voor. Afhameren!' En dan, dan gebeurt dat ook: 'Eenmaal, andermaal, verkocht! Voor honderd euro. Dames en heren, daarmee is ook deze veiling ten einde. De baron heeft namelijk in zijn testament het volgende bepaald: "Het schilderij van de zoon moet als eerste worden geveild. Degene die dat wil hebben, heeft begrepen wat voor mij het meest belangrijk was in de wereld. Die persoon vertrouw ik als enige mijn hele kunstcollectie toe. Dus degene die het schilderij van mijn zoon koopt, schenk ik alle andere schilderijen erbij.'" En wie was die koper, die het riep van achter uit de zaal: 'Honderd euro'? Dat was de oude tuinman, die al meer dan vijftig jaar voor de familie had gewerkt en een band met hen gekregen had. Hij wilde heel graag het schilderij van de zoon hebben, vanwege die band die hij voelde. Je voelt natuurlijk wel de diepere laag in dit verhaal. Zó is het ook met God de Vader en God de Zoon. 'Als iemand Mij dient,' zegt Jezus, 'zal de Vader hem eren.' Jij en ik, wij hebben één en dezelfde roeping: om Jezus te dienen, en Hem te volgen. Als we dat doen, dan zal de Vader ons eren. Hij geeft ons alles er zómaar bij. In 1 Johannes 5: 12 staat: 'Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet.' Wie de Zoon heeft, krijgt alles! Alleen Jezus brengt ons bij God, niemand komt tot de Vader dan dóór Hem, via Hem.

Neem het mee, deze woorden van Jezus, en prent ze maar in je geheugen. Leer deze tekst uit je hoofd, en dóé ook wat er staat. 'Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen, en waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn. En als iemand Mij dient, zal de Vader hem eren.' Focus op Jezus! Hij brengt je bij God. Alle lof aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest! Amen.